

РЕШЕНИЕ

№ 18007

гр. София, 12.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **11294** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ и чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

С Определение №1981/19.02.2026г. по адм.д.№836/2026г. по описа на ВАС-Пето отделение е отменено Определение № 485/06.01.2026г., постановено по адм. дело № 11294/2025 г. на Административен съд София-град, и е върнато на същия съд за продължаване на съдебното производство, съобразно дадени указания, делото, образувано е по жалба от Й. Х. В., подадена чрез адв.С., против Решение №СОА25-РИ09-366/26.09.2025г. на заместник-кмета на Столична община по заявление №СОА25-ОИ94-196/18.09.2025г. за предоставяне на достъп до обществена информация, депозирано от жалбоподателя.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като постановен при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, и в противоречие с материалния закон и с целта му. Иска се заповедта да бъде отменена и да се задължи заместник-кмета на Столична община да предостави търсената информация или да препрати заявлението до 24-те района на Столична община за произнасяне. Претендират се направените по делото съдебни разноски.

В съд.з. жалбоподателят Й. Х. В., чрез адв.С., поддържа жалбата.

Ответникът - заместник-кметът на Столична община, чрез юриск.Ц. в съд.з. и в представена от него писмена защита, оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско

възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на платения от жалбоподателя адвокатски хонорар.

Съдът като взе предвид изложеното в жалбата, становищата на страните и събраните по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Със заявление № СОА25-ОИ94-196/18.09.2025г. до кмет на Столична община, жалбоподателят Й. Х. В. е поискал да му бъде предоставен достъп по реда на ЗДОИ до информацията относно:

„1. Има ли общински съветници на Столична община и общински служители на нейните 24 района, на които са предоставени общински жилища по реда на Наредбата за реда и условията за управление и разпореждане с общински жилища на територията на Столична община (Наредбата) в периода 2020 г. - 2025 г.?

2. Какъв е броя на кандидатствалите общински съветници на Столична община и служители на нейните райони и какъв е броя на одобрените такива по реда на Наредбата в периода 2020 г. - 2025 г.?

3. На одобрените кандидати по т. 2 от заявлението, извършвани ли са ежегодни проверки на имотното им състояние (декларации за имотно състояние по ЗПКОНПИ (сега ЗКП), справки от „Имотен регистър“ при Агенция по вписванията, справки за движимо имущество, годишните им доходи и др.) и какви са резултатите от проверките, както и какви са последващите действия на общината (съответния район) при установени несъответствия с действащата Наредба за предоставяне на общински жилища?

4. Жилищата, общинска собственост, с точното им местонахождение, предоставени (под наем и/или продадени) на служители на Столична община и на нейните 24 района в периода 2020 г. - 2025 г.

5. Протоколите по чл. 10, ал. 3 от Наредбата въз основа на които са включени в съответната картотека служители на Столична община и нейните райони.”.

С Решение № СОА25-РИ09-366/26.09.2025 г. на заместник-кмета на Столична община по горното заявление не е предоставена търсената информация, като е указано на жалбоподателя, че за да се предостави достъп до информацията, то същата следва да е налична и вече създадена, а не да се изготвя по повод направено искане. Указано е и, че в случая, Законът за общинската собственост и Наредбата за реда и условията за управление и разпореждане с общински жилища на територията на Столична община (НРУУРОЖТСО) не предвиждат Столична община или районните администрации да събират информацията относно местоработата на кандидатите за настаняване в общинско жилище или на настанените по административен ред наематели. В декларацията по чл. 6 от НРУУРОЖТСО (по образец, съгласно Приложение № I. 2 към Решение № 466 по Протокол № 53/14.07.2005 г. на Столичния общински съвет, с което е приета НРУУРОЖТСО) няма изискване заявителите и членовете на семействата (домакинствата) им да декларират своята месторабота. Т.е. Столична община и районните администрации нямат нормативно установено задължение да поддържат база данни за местоработата на картотекираните лица, на наемателите на общински жилища и на лицата, на които са продадени общински жилища.

Въз основа на установеното от фактическа страна, и като взе предвид задължителните указания на ВАС, настоящия съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от лице, инициатор на административното производство, приключило с издаване на оспорения акт, в законоустановеният срок, срещу акт подлежащ на оспорване акт по аргумент на чл. 40 от ЗДОИ.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган – заместник-кмета на СО, който е „задължен субект” по смисъла на чл.3, ал.1 от ЗДОИ, оправомощен със заповед № СОА23-РД09-2498/23.11.2023 г., на кмета на СО. С посочената заповед, в съответствие с чл.28, ал.2 от ЗДОИ, кметът на СО е предоставил правомощие на заместник-кмета да разглежда заявления за достъп до обществена информация по ЗДОИ, касаещи информация, относима към поверената му структура в Столична община и да взема решения за предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до обществена информация.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в ЗДОИ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ. В чл.28, ал.1 ЗДОИ е установено изрично задължение на субектите по чл.3 да разгледат подадените до тях заявления за достъп до търсената информация, като това задължение е скрепено със срок - не по-късно от 14 дни след датата на регистриране на заявлението. Съгласно ал.2 на чл.28 ЗДОИ в определения от закона срок органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя.

В разпоредбата на чл.2, ал.1 ЗДОИ законодателят е дал легална дефиниция на понятието обществена информация. Съгласно тази разпоредба, обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. За да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Тоест, информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на съответния публичен орган, защото само тогава тя би могла да притежава исканата от закона специална цел. Съгласно чл.9 ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации се дели на официална и служебна, като чл.11 ЗДОИ определя, че служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.

Безспорно, търсената в случая информация има характера на служебна обществена по смисъла на чл. 11 във вр. с чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ – касае се за информация, свързана с начина на организиране на дейността на администрацията и в частност – с управлението и разпореждането с общински жилища на територията на Столична община. Последното представлява служебна обществена информация, тъй като отразява част от дейността на администрацията и начина на организирането ѝ. Всяка една информация свързана със стопанисването и управлението на държавни и общински имоти е от особено обществено значение. С предоставянето на исканата

информация може да се повиши отчетността и прозрачността в дейността на органа. В тази връзка, налице е и оборимата презумпция по §1, т.5 от ДР на ЗДОИ, съгласно която до доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато с търсената информация се цели: да се даде възможност на гражданите да си съставят мнение /б.а"/, да се разкрие корупция и злоупотреба с власт, лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица /б.г"/. Предвид горното, съдът намира, че по принцип търсената информация се дължи.

В конкретния случай, ответникът не предоставя исканата информация, като е изложил мотиви, че не разполага с нея, както и че няма основания да предполага, че тя се намира в районните администрации, доколкото ЗОС и Наредбата не предвиждат събирането ѝ, и обработването ѝ по сочените от жалбоподателя критерии – качеството на общински съветник/общински служител на наемателите/купувачите на общински жилища. В тази връзка, с Определение №1981/19.02.2026г. по адм.д.№836/2026г. по описа на ВАС-Пето отделение са дадени задължителни указания по настоящото дело, както следва:

„В Решение № 466 по Протокол № 53 от 14.07.2005 г. на Столичния общински съвет за приемане на Наредба по чл. 45а от Закона за общинската собственост с т.1 от решението е приета Наредба по чл. 45а от Закона за общинската собственост, а с т.2 от същото решение Столичен общински съвет е възложил на кмета на Столичната община прилагането и контрола по изпълнението на наредбата. Съгласно чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата за реда и условията за управление и разпореждане с общински жилища на територията на Столична община (Наредбата), по своето предназначение общинските жилища са ведомствени на Столична община. Видно от чл.32, ал.1 от Наредбата, с решение на СОС се създава ведомственият жилищен фонд, с което се приемат и Правила и норми за настаняване във ведомствени жилища. Чл.32, ал.2 от същата Наредба определя, че във ведомствените жилища могат да бъдат настанявани щатни служители с постоянно трудово или служебно правоотношение в общинската администрация, като според ал.3 от същата норма право да кандидатстват за настаняване под наем във ведомствени жилища имат лицата по ал. 2, когато те и членовете на семействата им нямат друго жилище или вила на територията на СО. Настаняването се извършва със заповед на кмета на СО, а наемните договори се сключват с кмета на района, на чиято територия се намира ведомственото жилище.

При посочената нормативна уредба несъмнено не е налице основание за приложението на чл.33 от ЗДОИ, съгласно който, когато органът не разполага с исканата информация и няма данни за нейното местонахождение, той уведомява за това заявителя. В случая задълженият субект е нормативно овластен да съхранява информация от рода на търсената по въпрос 4 и въпрос 5, както и информация по въпроси от 1 до 3 включително, отнасяща се до служители на Столична община и нейните райони, чрез заповедите по чл.32, ал.4 от Наредбата, а и чрез информацията, съдържаща се в приложението по чл.6, ал.3 от Наредбата към заявлението за настаняване в общинско жилище и конкретно в прилаганите служебни бележки за годишните доходи от трудово или служебно правоотношение за предходната година.“.

Горната информация относно трудово или служебно правоотношение, освен за коментирания в определението на ВАС ведомствения жилищен фонд, Общината няма нормативно задължение да съхранява за жилищата по чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата - за настаняване под наем на граждани с

установени жилищни нужди. Съгласно чл.22, ал.2 от наредбата, всички наемателите на общински жилища са длъжни ежегодно между 1 и 31 декември да подават декларации за обстоятелствата по чл. 5, сред които обаче не са месторабота, работодател или други данни, от които да се направи извод, че наемателят е общински съветник или общински служител.

Безспорно Общината или нейните райони разполагат с информация за общинските жилища за настаняване под наем на граждани с установени жилищни нужди, за тези с които се е разпоредила, както и за общинските служители и съветници. В тази връзка, с оглед съображенията на ответника, че не може да бъде задължаван да обработва и систематизира допълнително наличната информация, съдът приема, че доколкото в мотивите на отказа не се излагат съображения относно вида на масивите, в които се съхранява информацията – хартиени или електронни, броя на жилищата за настаняване под наем на граждани с установени жилищни нужди /от общо 7837 общински жилища, според отговор на питане с вх.№СОА-ВК66-8906/15.10.2025г. от кмета на СО/, броя на жилищата, с които Общината се е разпоредила в процесния период, съответно броя на общинските служители и съветници, необходимите действия по обработване на наличната информация за да се извлече търсената, не може да се прецени, дали тези необходимите действия по достъпване, сравняване и обобщаване на информацията могат да се определят като създаване на информация, каквото задълженият обект не дължи по ЗДОИ, или като обикновени необходими действия с оглед предоставянето ѝ.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че ще следва да отмени оспореното решение, и да върне преписката на ответника, който да предостави търсената информация по отношение на ведомствените жилища на Столична община, и да се произнесе, като изложи мотиви, по отношение на жилищата за настаняване под наем на граждани с установени жилищни нужди и тези от резервния фонд, и с оглед дадените по-горе указания. В случай, че прецени че търсената информация се намира в районните администрации, по силата на чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ ответникът следва да препрати заявлението на органа, който разполага с нея, като уведоми заявителя за това.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, на жалбоподателят ще следва да се присъдят направените от него по делото разноски в размер общо на 931,74 евро, от които 5,11 евро (10 лева) държавна такса и 511,29 евро (1000 лева) заплатено адвокатско възнаграждение за настоящето производство, 15,34 евро държавна такса и 400 евро заплатено адвокатско възнаграждение за представителство по частната жалба пред ВАС. Възражението за прекомерност на адвокатския хонорар не може да бъде уважено, тъй като същият е към минимума, определен в чл.8, ал.3 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2, предл. 2 и чл. 173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, Второ отделение, 31 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение №СОА25-РИ09-366/26.09.2025г. на заместник-кмета на Столична община по заявление за предоставяне на достъп до обществена информация №СОА25-ОИ94-196/18.09.2025г.

ВРЪЩА преписката на заместник-кмета на Столична община за ново произнасяне по

заявление с №СОА25-ОИ94-196/18.09.2025г. на Й. Х. В. при съобразяване указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, в 14-дневен срок от уведомяването.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Й. Х. В., ЕГН-69008247006, съдебни разноси в размер на 931,74 евро /деветстотин тридесет и едно евро и седемдесет и четири цента/.

Решението, съгласно чл. 40, ал. 3 Закона за достъп до обществена информация, е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

СЪД

ИЯ: